

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Тетіївського ліцею №4

_____ **Лариса КІНЗЕРСЬКА**

**Освітня програма
Тетіївського ліцею №4
Тетіївської міської ради
Київської області
на 2023/2024 навчальний рік**

Зміст

РОЗДІЛ 1. Вступна частина.

РОЗДІЛ 2. Опис «моделі» випускника школи закладу

РОЗДІЛ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи

РОЗДІЛ 4. Навчальний план та його обґрунтування в розрізі освітніх програм трьох рівнів освіти

4.1. Навчальний план в розрізі освітньої програми на рівні початкової освіти

4.2. Навчальний план в розрізі освітньої програми на рівні базової середньої освіти

4.3. Навчальний план в розрізі освітньої програми на рівні профільної середньої освіти

РОЗДІЛ 5. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в 5-6 класах НУШ

РОЗДІЛ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

РОЗДІЛ 7. Форми організації освітнього процесу

РОЗДІЛ 8. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

РОЗДІЛ 9. Структура навчального року

РОЗДІЛ 10. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Додаток №1

Розділ 1

Вступна частина.

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку.

Освітня програма Тетіївського ліцею №4 - закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової школи»), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (5 клас), Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 (у 6-11 класах), Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988), Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та від 29.04.2020 №508 «Про затвердження плану заходів на 2020-2027 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року», Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН України від 12.01.2016 №8 у редакції наказу МОН України від 10.02.2021 №160, Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН України від 08.09.2020 №1115), наказу Міністерства охорони здоров'я від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» зі змінами від 20.09.2021 № 1984, наказу МОН України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», листа МОН України від 16.08.2023 №1/712186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти» і спрямовує свою роботу на розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії.

В освітній програмі враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма розроблена для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для

	самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності,

	ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність,

вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору предметів, що будуть вивчатися на профільному рівні;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;
- можливість вибору форми здобуття освіти;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми Тетіївського ліцею №4 здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років (5 клас НУШ, класи з поглибленим вивченням окремих предметів, кадетський клас, загальноосвітні класи);
- профільне спрямування навчання в старшій школі тривалістю два роки.

Розділ 2

Опис «моделі» випускника школи

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері

компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності; володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної

відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу.
4. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
5. Формувати позитивну мотивацію учнів до освітньої діяльності.
6. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
7. Сприяти підвищенню кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
8. Здійснювати атестацію педагогів.
9. Вдосконалювати навчально-матеріальну базу ліцею.
10. Забезпечувати якісне виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання під час введення воєнного стану та карантину.

Розділ 4

Навчальний план та його обґрунтування в розрізі освітніх програм трьох рівнів освіти

В навчальному закладі функціонує 17 класів в яких навчається 345 учнів, а саме:

Профіль	Клас	Кількість учнів
	1	24
	2	14
	3А	21

	3Б	20
	4А	18
	4Б	18
	5	25
	6	26
Українська мова	7А	19
	7Б	19
Українська мова та література	8А	19
	8Б	22
Українська мова та література	9А	27
	9Б	13
Українська мова	10А	22
Історія України	11Б	16
Українська мова	11	22

Заклад здійснюватиме в 2023/2024 навчальному році диференціацію навчання, працюватиме над оновленням та модернізацією змісту освіти, запровадженні Державного стандарту базової середньої освіти в 6 класі, удосконаленням підходів до викладання навчальних предметів, створенням умов для розвитку особистості учнів, формуванням інтелектуального творчого потенціалу кожного учня, що сприятиме дотриманню основних пріоритетів, визначених МОН України, в основі яких - розвиток суспільства на основі нових знань, завдяки доступності і якості освіти, формування основних компетентностей школярів, визначених в Концепції «Нова українська школа».

Метою освітнього процесу в ліцеї є всебічний розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

4.1. Навчальний план в розрізі освітньої програми на рівні початкової освіти

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Організація освітньої діяльності у 1-4-х класах у 2023/2024 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання» від 18 травня 2019 року № 286/2019, Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018.

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення які будуть подані в рамках навчальних планів:

для 1 - 2 класів у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22; Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- *мовно-літературна* - включає рідномовну освіту та іншомовну освіту, реалізується через вивчення української мови та літератури й іноземної мови (англійської); рідномовна освіта передбачає: розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому і суспільному житті, у міжкультурному діалозі, бачити її передумовою життєвого успіху; плекання здатності спілкуватися рідною мовою, формування шанобливого ставлення до культурної спадщини; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду; іншомовна освіта передбачає: формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних життєвих потреб дитини;
- *математична* - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей, визначає «розвиток математичного мислення дитини, здатностей розуміти й оцінювати математичні факти й закономірності, робити усвідомлений вибір, розпізнавати в повсякденному житті проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, моделювати процеси та ситуації для вирішення проблем»;
- *природнича* - має на меті формування наукового мислення та культури дослідження; розвиток системних уявлень про цілісність та розмаїття природи, утвердження принципів сталого розвитку, ефективної, безпечної і природоохоронної поведінки в довкіллі;

- *технологічна* - формування в учня/ учениці здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій без шкоди для середовища, до використання технологій для власної самореалізації, культурного й національного самовияву;
- *інформативна* - формування в учня/ учениці здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту; безпечна та відповідальна діяльність в інформаційному суспільстві;
- *соціальна і здоров'язбережувальна* - становлення самостійності учня / учениці, його / її соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці в різних середовищах, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та сталого розвитку;
- *громадянська та історична* - створення умов для формування в учня / учениці початкової школи власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією і теперішнім життям; плекання активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини, набуття досвіду співжиття за демократичними процедурами;
- *мистецька* - формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини;
- *фізкультурна* - формування в учня / учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: українська мова, українська література, іноземна мова(англійська). Математична освітня галузь через предмет – математика. Курс «Я досліджую світ» включає: мовно-літературну – 2 год.; математичну – 1 год.; природничу, технологічну, інформатичну, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі. Фізкультурна галузь реалізується через предмет – фізична культура.

У 2 класі зміст інформатики виокремлюється із програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ» і містить назву «Інформатика».

Програмою визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених стандартами початкової освіти. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати

позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

для 3-4 класів у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для 3 – 4 класів, розробленої під керівництвом Савченко О. Я., затвердженої наказом МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22; «Про затвердження переліків типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма містить 9 освітніх галузей:

- *мовно-літературна* - реалізується через вивчення української мови та літературного читання;
 - предмет «Українська мова» має на меті формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; формування комунікативної та інших ключових компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української мови в гімназії;
 - метою предмету «Літературне читання» є розвиток особистості молодшого школяра засобами різних видів читацької діяльності; формування читацької, комунікативної та інших ключових компетентностей; збагачення емоційно-ціннісного, естетичного, соціального та пізнавального досвіду; розвиток образного, критичного і логічного мислення та літературно-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української та зарубіжної літератури в освітньому закладі базової середньої освіти;
- *іношомовна* - головна мета навчання іноземної мови (англійської) у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів;
- *математична* - метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових

компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: - формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу; - формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач; - розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей; - формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач;

- *природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі* можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції «Я досліджую світ». Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі;
- *технологічна* - зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології». Мета – цілісний розвиток особистості дитини засобами предметноперетворювальної діяльності, формування ключових та проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурного й національного самовираження;
- *інформативна* - метою інформатичної освітньої галузі є формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційнокомунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві, реалізується через предмет «Інформатика»;
- *мистецька* - метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті. Мистецька освітня галузь буде реалізовуватися через предмети музичне мистецтво та образотворче мистецтво;
- *фізкультурна* - метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності,

формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мова і література

Математика

Природознавство

Суспільствознавство

Мистецтво

Технології

Здоров'я і фізична культура

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітня галузь «Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Іноземна мова» (англійська).

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік: для 1 класу – 805, для 2 класу – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальну плані.

Години з варіативної складової початкової школи в цьому навчальному році не використовуються.

У 2023/2024 навчальному році в початковій школі – 6 класів (115 учнів).

Навчальний план для учнів початкової школи (1, 2, 3А, 3Б, 4А, 4Б) складений на основі Типової освітньої програми для учнів 1 – 2 класів закладів загальної середньої освіти розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна та Типової освітньої програми для учнів 3 – 4 класів закладів загальної середньої освіти

розробленої під керівництвом О.Я.Савченко і спрямований на задоволення освітніх потреб особистості, розвиток її інтелектуальних та творчих здібностей.

Запропонована у програмі інтеграція забезпечує умови для формування в молодших школярів цілісної картини світу, здатності сприймати предмети/об'єкти і явища різнобічно, системно та визначати практичне застосування вивченого.

Інтеграція змісту та видів діяльності різних освітніх галузей відбувається навколо тем та проблемних питань природничого та соціокультурного змісту. Математичні та мовні уміння при цьому відіграють інструментальну роль та виступають засобами вирішення проблемних питань/ситуацій, пізнання світу, фіксації результатів досліджень. У навчальних програмах з української та іноземної мов, математики, мистецтва, фізичної культури окреслюється поступовий розвиток умінь (шлях досягнення очікуваних результатів навчання) у межах кожної змістової лінії.

Навчання в класах початкової школи забезпечується повноцінною реалізацією інваріантної та варіативної складових, яке здійснюється за програмами, затвердженими МОН України.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Фактичне виконання навчальної програми фіксується у Класному журналі відповідно наказів Міністерства освіти і науки України від: 02.09.2020 № 1096, 13.07.2021 №813 та електронному журналі на платформі OIC Eddy з урахуванням методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти.

У 1 – 4 класах навчання буде здійснюватися за підручниками, що за результатами конкурсного відбору отримали гриф «Рекомендовано для використання в закладах загальної середньої освіти» і надруковані за кошти державного бюджету. Використання навчальних посібників, зошитів з друкованою основою, що доповнюють зміст підручників, утворюють разом з

ними навчальні комплекти, є неовб'язковим і може мати місце в освітньому процесі лише за умови дидактичної доцільності навчальних видань для реалізації нових підходів у роботі з учнями, дотримання вимог щодо уникнення перевантаження учнів та добровільної згоди усіх батьків учнів класу на фінансове забезпечення.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Основні форми організації освітнього процесу.

У 1-2 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 3-4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Інші освітні компоненти (за рішенням ЗЗСО).

Основними формами навчання учнів у 3 – 4 класах є: навчальні заняття різних типів, екскурсії, проекти та інші форми за вибором учителя. Також 3 – 4 клас передбачає різні форми організації діяльності дітей, зокрема, колективну, групову та індивідуальну. Особлива увага зосереджена на організації групової роботи учнів. Також передбачено застосування інтегрованого підходу до організації освітнього процесу. Інтегрований підхід передбачає поєднання змісту і видів діяльності різних освітніх галузей навколо теми природничого та соціокультурного змісту.

Основні методи навчання у 3 – 4 класах: дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Дослідницькі, творчі, пошукові, проектні види діяльності є основними видами діяльності учнів у ході навчання. Також вчитель може застосовувати ігрові методи навчання, але не робити на них акцент.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Обов'язкові результати навчання мають індекси (додатки № 1-11 Державного стандарту початкової освіти), у яких:

- скорочений буквенний запис означає освітню галузь, до якої належить обов'язковий результат навчання;
- цифра на початку індексу означає порядковий номер року навчання (класу);
- перша цифра після буквеного запису до крапки означає порядковий номер загальної цілі, на реалізацію якої спрямований обов'язковий результат;
- цифра після крапки означає порядковий номер загального результату, з яким співвідноситься обов'язковий результат.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1 – 4 класах підлягають вербальному оцінюванню під час формувального, поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів із використанням компетентнісних завдань.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально

можливі результати;виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

В 2023/2024 навчальному році заклад продовжуватиме працювати відповідно до Державного стандарту початкової освіти, удосконалюватиме підходи до викладання навчальних предметів, буде створювати умови для розвитку особистості кожного здобувача освіти.

*Складено на основі Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна,
наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22*

**Навчальний план
для 1 класу
з українською мовою навчання**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
	1
Українська мова	5
Англійська мова	2
Математика	3
Я досліджую світ	7
Музичне мистецтво	1
Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	19+3

Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1
	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23

Складено на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22

Навчальний план для 2 класу з українською мовою навчання

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	3
Я досліджую світ	7
– Інформатика	1
Музичне мистецтво	1
Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять - індивідуальні консультації та групові заняття	1
	-
	24
Загальнорічна кількість навчальних годин	24
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	25

Складено на основі Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О.Я.Савченко,
наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22

**Навчальний план
для 3 – х класів
з українською мовою навчання**

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
		3А	3Б
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять - індивідуальні консультації та групові заняття		1	1
		-	-
Загальнорічна кількість навчальних годин		25	25
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805

Складено на основі Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О.Я.Савченко,
наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22

**Навчальний план
для 4 – х класів
з українською мовою навчання**

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
		4А	4Б
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять - індивідуальні консультації та групові заняття		1	1
		-	-
Загальнорічна кількість навчальних годин		25	25
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23/805	

4.2. Навчальний план в розрізі освітньої програми на рівні базової середньої освіти

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності; становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту; створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової

загальної середньої освіти і складена відповідно до Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021 №235) та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти.

З 2023/2024 навчального року базова середня освіта буде мати такі цикли, як адаптаційний (5—6 класи) для 5 – 6 класів та базового предметного навчання (7—9 класи) (по мірі поетапного введення), що дають змогу враховувати вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Навчальний план зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державних стандартах, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Навчальну програму укладено за такими освітніми галузями.

Для 5 – 6 класів Нової української школи: мовно-літературна; математична; природнича; технологічна; інформатична; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізична культура.

Для кожної освітньої галузі визначено: мету, єдину для всіх рівнів загальної середньої освіти; компетентнісний потенціал, що позначає здатність кожної освітньої галузі формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь і ставлень та базові знання; обов'язкові результати навчання учнів;

рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за циклами навчання (5—6, 7—9 класи).

Для 7 – 9 класів:

- Мови і літератури (українська мова, українська література, іноземна мова (англійська), зарубіжна література).
- Суспільствознавство (історія України, всесвітня історія, основи правознавства).
- Мистецтво (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво).
- Математика (математика, алгебра, геометрія).
- Природознавство (природознавство, біологія, географія, фізика, хімія).
- Технології (трудове навчання, інформатика).
- Здоров'я і фізична культура (основи здоров'я, фізична культура).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основні форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок, уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, спектаклі, брифінги, квести.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття, які також виконують функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Варіативна складова навчального плану визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування.

У 2023/2024 навчальному році в базовій школі будуть функціонувати 8 класів (170 учнів), а саме: 5 клас НУШ, 6 клас НУШ, 3 класи з поглибленим вивченням української мови та літератури, а саме – 7А клас, 8А клас, 9А клас; 1 кадетський клас - 9Б.

Навчальний план для 5 та 6 класів складено за Типовою освітньою програмою для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 р. №235 (додаток 3).

Загальний обсяг навчального навантаження в 5 - 6 класах:

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
	Навчальне навантаження	Кількість годин	
		5	6
Мовно-літературна	на тиждень	11	11
	на рік	385	385
Математична	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Природнича	на тиждень	2	4
	на рік	70	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1,5
	на рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Технологічна	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Інформатична	на тиждень	1,5	1,5
	на рік	52,5	52,5
Мистецька	на тиждень	2	2
	на рік	70	70

Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Усього	на тиждень	29	32
	на рік	1015	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	28	31
	на рік	980	1085

Навчальний план для 5 - 6 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
(Складено на основі додатку 3 до Наказу МОН країни, № 235 від 19.02.2021)

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Години	
		5	6
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Англійська мова	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Пізнаємо природу	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія	-	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	29+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних		2	2

консультацій та групових занять: Українознавство (<i>Курс за вибором</i>)		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3
Всього використано		27+3	30+3

Варіативна складова навчального плану для 5 та 6 класів, а саме 1 година, використана на курс за вибором «Українознавство», головним завданням якого є виховання патріота, громадянина української держави, свідомого державотворця.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7 – 9 класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах.

Навчальний план для 7 – 9 класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. №405 (таблиці №1, №8).

*Складено на основі таблиці 8
до Типової освітньої програми
до наказу МОН України від 20.04.2018 р.
№405*

Навчальний план для 7 – 9 класів з поглибленим вивченням окремих предметів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7А	8А	9А
Мови і літератури	Українська мова	2,5+2,5	2+2	2+2
	Українська література	2	2+2	2+1
	Англійська мова	2+1	2+1	2+1
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,5	-	-
	Образотворче мистецтво	0,5	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2

Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів: - Українознавство (курс за вибором)		4	3,5	3
		1	-	-
Разом		30+3+0,5	31+3+ 1,5	32+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		1,5 -	0,5 -	-
Всього використано годин		33,5	35,5	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3	33+3	33+3

Складено на основі таблиці 1
до Типової освітньої програми
до наказу МОН України від 20.04.2018
р. №405

Навчальний план для 7 – 9 класів з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7Б	8Б	9Б
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природо-знавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3

	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3	3
- Основи військової підготовки (курс за вибором)		-	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30,5+3	31,5+3	33+3

Розподіл годин інваріантної складової навчального плану в 7 – 9 –х класах з поглибленим вивченням української мови та літератури.

Інваріантна складова в 7А класі – 4 год. (поглиблене вивчення української мови) використана на:

- підсилення предметів:
- з української мови - 2 год.;
- з англійської мови - 1 год.

- курси за вибором:

- «Українознавство» - 1 год.;

Інваріантна складова в 8А класі – 3,5 год. (поглиблене вивчення української мови та літератури) використана на:

- підсилення предметів:
- з української мови - 2 год.;
- з української літератури – 0,5 год.;
- з англійської мови – 1 год.

Інваріантна складова в 9А класі – 3 год. (поглиблене вивчення української мови та літератури) використана на підсилення предметів: з української мови - 2 год.;

Години варіативної складової у класах поглибленим вивченням української мови та літератури передбачено на:

- у 7А класі: підсилення предметів: української мови – 0,5 год.
- у 8А класі – 1,5 год. на підсилення української літератури.
- у 9А класі – 1 год. на підсилення англійської мови.

Години варіативної складової у 9Б (кадетському) класі передбачено на курс за вибором «Основи військової підготовки» – 1 год.

Курс за вибором «Основи військової підготовки» сприятиме формуванню в учнів знань та навичок з основ військової підготовки; бажання використовувати отримані знання під час виконання Конституційного обов'язку по захисту своєї Батьківщини.

4.3. Навчальний план в розрізі освітньої програми на рівні профільної середньої освіти

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти і складена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 зі змінами).

Вивчаються базові предмети: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізична культура» і «Захист України». Передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія». Включені вибірково-обов'язкові предмети «Інформатика» і «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

Зміст профілів навчання реалізується системою окремих предметів. Кількість годин для вивчення профільних предметів збільшено за рахунок варіативної складової навчального плану з урахуванням освітніх потреб учнів та з метою формування ключових компетентностей учнів засобами усіх предметів.

У навчальній програмі виокремлені наскрізні лінії «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», які інтегрують ключові і загальнопредметні компетентності і сприяють формуванню в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано у розділі 9 цієї освітньої програми. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Основні форми організації освітнього процесу.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10 - 11 класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10 класу - 1330 годин/навчальний рік, для 11 класу - 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальному плані

Освітня програма забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».

У 2023/2024 навчальному році у старшій (профільній) школі – 3 класи (60 учнів).

Для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі учні 10А та 11 класів вивчатимуть українську мову як профільний предмет, а учні 10Б класу вивчатимуть як профільний предмет історію України.

Навчальний план складено для 10 – 11 класів за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою

наказом МОН України від 20.04.2018 р. №408 (таблиці №2, №3) з профільним предметом українська мова.

У 10 – х класах згідно проведених анкетувань учнів обрано :

- в 10А класі – профільний предмет українська мова;
- В 10Б класі – профільний предмет історія України;
- години вибірково - обов'язкових предметів (3 год.) розподілені

таким чином:

- інформатика – 1,5 год.;
- технології – 1,5 год.
- додаткові години (2 год.) у 10А класі передбачено на:
 - *підсилення предметів*: англійська мова – 1 год., математика – 1 год.
- додаткові години (2,5 год.) у 10Б класі передбачено на:
 - *підсилення предметів*: англійська мова – 1 год., математика – 1 год., Захист України – 0,5 год.

У 11 класі години вибірково - обов'язкових предметів (3 год.) розподілені таким чином:

- інформатика – 1,5 год.;
- технології – 1,5 год.
- профільний предмет українська мова;
- додаткові години (3 год.) у 11 класі передбачено на:
 - *підсилення предметів*: англійська мова – 1 год., математика – 2 год.

Складено на основі таблиць 2,3
до Типової освітньої програми
наказу МОН України від 20.04.2018 №408

Навчальний план
для 10А класу (профіль української філології)
з українською мовою навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Профільні предмети	4
Українська мова	4
Базові предмети	25+2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2+1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2

Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
- Інформатика	1,5
- Технології	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	4 -
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього використано годин	34
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Складено на основі таблиць 2,3
до Типової освітньої програми
наказу МОН України від 20.04.2018 №408

**Навчальний план
для 10Б класу (профільний предмет історія України)
з українською мовою навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Профільні предмети	3
Історія України	3
Базові предмети	25,5 + 2,5
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2+1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5 + 0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
- Інформатика	1,5
- Технології	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	4 -

Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього використано годин	34
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Складено на основі таблиць 2,3
до Типової освітньої програми
наказу МОН України від 20.04.2018 №408

**Навчальний план
для 11 класу (профіль української філології)
з українською мовою навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Профільні предмети	4
Українська мова	4
Базові предмети	24+3
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2+1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+2
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика	3
Астрономія	1
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
- Інформатика	1,5
- Технології	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	4
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього використано годин	34
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Розділ 5.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у 5 - 6 класах НУШ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального

плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети (додаток 1) та відповідно до наказу МОН від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливих оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти **поточне, формувальне оцінювання (оцінювання для навчання)** та **підсумкове оцінювання (семестрове, річне)**. Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання

даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Окрім поточного формувального та підсумкового семестрового, річного оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Поточне формувальне оцінювання

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо . Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;
- інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності;
- надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Формувальному оцінюванню, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку:

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем, тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у запропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок відповідей тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	3-X-B та 3XB+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (3) , «Що ми хотіли б

		дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В) . Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок на один абзац про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання/ проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилички. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « _____ »?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії певне поняття, принцип або процес _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами Один бік на підставі вивченого теми, розділу , опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. Другий бік запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів або запропонувати самостійно слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі

27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов’яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив’язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображає їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору) . «Ще не зовсім розумію _____» наприклад, великий палець вниз . «Не впевнений щодо _____» наприклад, помахати рукою
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: - декілька правильних варіантів; - правильно/неправильно; - коротка відповідь ; - знайди відповідність ; - розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв’язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси елементи _____? Як іще можна показати проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____?

		Які ідеї/деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести/підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію тему, однак ведучий стоїть спиною до дошки/екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» - повністю погоджуюся; - не погоджуюся ; - погоджуюся не повністю
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: - три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; - три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; - три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; - три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; - три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане) , знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив ла ставлення до.... Я більше дізнався лася про... Мене здивувало...

		Я почувався лася ...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню семестровому, річному підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки країни від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. Уразі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки країни від 14.07.2015 № 762 зі змінами .

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем/ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв’язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Звертаємо увагу, що під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. Уразі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання заклад освіти може застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти або на її основі розробити власні критерії та шкалу оцінювання. У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями початковий, середній, достатній, високий.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

«В» – високий (10-12 балів). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 12 балів – наявність та усвідомлене використання системних і міцних знань у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійний аналіз,

оцінка, узагальнення опанованого матеріалу та користування джерелами інформації, прийняття обґрунтованих рішень;

- 11 балів – наявність та аргументоване використання гнучких знань у різних ситуаціях, пошук та аналіз інформації, постановка та розв'язування проблем;
- 10 балів – наявність та використання повних і глибоких знань у практичній діяльності, формулювання висновків та узагальнень.

«Д» – достатній (7-9 балів). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 9 балів – добре володіння вивченим матеріалом, застосування знань у стандартних ситуаціях, аналіз і систематизація інформації, використання загальновідомих доказів із самостійною і правильною аргументацією;
- 8 балів – наявність достатніх знань, застосування вивченого матеріалу у стандартних ситуаціях, намагання аналізувати та встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежність між явищами та фактами, формулювання висновків, надання логічних відповідей, які мають неточності;
- 7 балів – правильне відтворення навчального матеріалу, знання основоположних теорій і фактів, наведення окремих власних прикладів на підтвердження певних думок, частковий контроль власних навчальних дій.

«С» – середній (відповідає 4-6 балам). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 6 балів – виявлення знань й розумінь основних положень навчального матеріалу, надання правильних, але недостатньо осмислених відповідей, застосування знань при виконанні завдань за зразком.
- 5 балів – відтворення основного навчального матеріалу, визначення понять чи формулювання правил із помилками та неточностями;
- 4 бали – відтворення основного навчального матеріалу за допомогою вчителя, повторення за зразком певної операції чи дії.

«Н» – низький (відповідає 1-3 балам). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 3 бали – відтворення частини навчального матеріалу, виконання елементарних завдань за допомогою вчителя;
- 2 бали – відтворення незначної частини навчального матеріалу, наявність нечітких уявлень про об'єкт вивчення;
- 1 бал – розрізнення об'єктів вивчення.

Розділ 6

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні закладу розроблена система оцінювання якості освіти (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності ліцею відповідає ідеальній «моделі» випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно – правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи – 2 рази на рік);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на рік, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

- продовження навчання (аналіз вступу здобувачів освіти).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ліцеї;

- постійний моніторинг змісту освіти;

- спостереження за реалізацією освітнього процесу;

- моніторинг технологій навчання;

- моніторинг ресурсного потенціалу ліцею;

- моніторинг управління ресурсами та процесами;

- спостереження за станом соціально-психологічного середовища ліцею;

- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;

- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Розділ 7

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу, які може запропонувати навчальний заклад очне навчання, дистанційне навчання, змішане навчання. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти, зокрема сімейну домашню, педагогічний патронаж, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні блоги є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІКкомпетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Гранична наповнюваність класів та поділ на групи при вивченні інформатики, Захисту України, технологій здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) комплектуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зі змінами за наказом МОН молодь спорту №921 від 17.08.2012 та листа-роз'яснення Міністерства освіти і науки України від 09.10.2002 № 1/9-444) .

Передбачається:

- у базі 1 – 4 – х класів відкрити дві групи продовженого дня з наповнюваністю по 30 учнів;
- у 3А, 3Б, 4А, 4Б, 5, 6, 7А, 7Б, 8А,8Б, 9А, 10А, 10Б, 11 класах поділ на групи при вивченні інформатики;
- 10А та 11 класах поділ на групи (юнаки, дівчата) при вивченні предмета Захист України;
- 7 – х та 8– х класах об'єднання паралелей для поділу на групи (юнаки, дівчата) при проведенні уроків трудового навчання.

Розділ 8

Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

Індивідуальну форму навчання (педагогічний патронаж) в 2023/2024 навчальному році організовано 5 учням з особливими освітніми потребами: учню 1 класу Іванченку Михайлу, учню 2 класу Андрійку Максиму, учню 3-А класу Когуту Григорію, учениці 7Б класу Деркач Юлії , учениці 7Б класу – Ковалик Лілії. Згідно з «Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 з наступними змінами (накази МОН від 10.07.2019№ 955, від 06.06.2016 № 624, від 24.04.2017 № 635, від 10.07.2019 № 955, від 10.02.2021 № 160) на індивідуальне навчання двом ученицям в 7Б класі виділено по 14 годин на тиждень, трьом учням початкової школи виділено по 10 годин на тиждень. Індивідуальні навчальні плани складено на основі Типових освітніх програм, а саме:

Індивідуальний навчальний план
1 клас

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Українська мова	2,5
Англійська мова	0,5
Математика	1,5
Я досліджую світ	3
Музичне мистецтво	0,5
Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	1
Усього	10
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	-
- індивідуальні консультації та групові заняття	-
<i>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня</i>	10

Складено на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна, наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22 (модифікована)

Індивідуальний навчальний план
2 клас

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Українська мова	2,5
Англійська мова	1
Математика	1,5
Я досліджую світ	2,5
– Інформатика	0,5

Музичне мистецтво	0,5
Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура	1
Усього	10
<i>Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>	-
	-
<i>- індивідуальні консультації та групові заняття</i>	-
<i>Гранично допустиме тижнєве навчальне навантаження на учня</i>	10

Складено на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, наказ МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22 (модифікована)

Індивідуальний навчальний план 3А клас

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
Мовно-літературна	Українська мова	2
	Літературне читання	1,5
	Англійська мова	1
Математична	Математика	2
Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна	Я досліджую світ	1,5
Технологічна	Дизайн і технології	0,5
Інформатична	Інформатика	0,5
Мистецька	Музичне мистецтво	0,25
	Образотворче мистецтво	0,25
Фізкультурна	Фізична культура	0,5
Усього		10

Складено на основі таблиці 1
до Типової освітньої програми
до наказу МОН України від 20.04.2018 р.
№405(модифікована)

**Індивідуальний навчальний план
7Б клас**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	1
	Англійська мова	0,25
	Зарубіжна література	0,25
Суспільство-знавство	Історія України	0,25
	Всесвітня історія	0,25
	«Всесвітня історія. Історія України»	-
	Основи правознавства	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1,5
	Образотворче мистецтво	1,5
	Мистецтво	-
Математика	Математика	-
	Алгебра	0,25
	Геометрія	0,25
Природо-знавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,25
	Хімія	0,25
Технології	Трудове навчання	2,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	1
Разом		14
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		14

Складено на основі таблиці 1
до Типової освітньої програми
до наказу МОН України
від 20.04. 2018 №405 (модифікована)

**Індивідуальний навчальний план
7Б клас**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
-----------------------	---------------------------	-----------------------------------

Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	1
	Англійська мова	0,5
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	0,25
	Всесвітня історія	0,25
Математика	Алгебра	0,5
	Геометрія	0,5
Природознавство	Біологія	0,5
	Географія	0,5
	Фізика	0,5
	Хімія	0,5
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	1
Разом		14
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		14

Для 7 учнів з особливими освітніми потребами організовано навчання в інклюзивних класах: у 1 класі (2 учнів) для них виділено по 1 год. корекційних занять розвиток мовлення, у 3А класі – виділено 2 год. корекційних занять (1 год. лікувальної фізкультури та 1 год. розвиток мовлення), у 4Б класі (2 учні) виділено: одному учню 1 год. розвиток мовлення, а другому учню – 2 год., а саме 1 год. корекція дизграфії та 1 год. корекція дифлексії, у 6 класі - виділено 1 год. корекційних занять з лікувальної фізкультури, у 10Б класі – 1 год. розвиток мовлення.

Розділ 9

Структура навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр – з 1 вересня по 22 грудня, II семестр – з 08 січня по 31 травня.

Тривалість уроків у загальноосвітніх навчальних закладах становить: у 1 – х класах – 35 хвилин, у 2 – 4 класах – 40 хвилин, у 5 – 11- х – 45 хвилин. Початок занять у навчальному закладі о 8.30 год.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: орієнтовно, осінні з **23 жовтня по 29 жовтня**, зимові з **23 грудня по 07 січня**, весняні з **25 березня по 31 березня**.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відповідними місцевими органами управління освітою можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» – 31 травня 2024 року.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом та погоджуються з відділом освіти Тетіївської міської ради.

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – остання декада травня 2024 року; для 9 – х класів – календарний тиждень після закінчення навчального року.

Навчальні екскурсії у 1-4-х класах, навчальні екскурсії та практика у 5 – 8 і 10-х класах проводяться протягом навчального року, згідно рішення педагогічної ради.

Школа працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 8³⁰ до 16⁰⁰ і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором НВК. Упродовж навчального дня проводяться дві великі перерви по 20 хвилин, а в початковій школі одна велика перерва – 30 хвилин. Група продовженого дня працює з 12.00 до 18.00.

Розділ 10

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; курсів за вибором, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника (додаток 1).

Додаток 1

Перелік навчальних програм
навчального плану Тетіївського ліцею №4 Тетіївської міської ради
Київської області
для вивчення предметів інваріантної та варіативної складової у 1-11
класах у 2023 /2024 навчальному році

1. 1 - 2 класи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22;

2. 3 – 4 класи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (3-4 класи), розробленою під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженою наказом МОН України від 12.08.2022 р. № 743-22;

3. Українська мова:

- **5-6 класи.** Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7Б, 8Б, 9Б класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804);
- **7А клас.** Українська мова 5–7 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови . Схвалена для використання у загальноосвітніх навчальних закладах Комісією з української мови Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України Лист № 14.1/12-Г-1036 від 01 липня 2014року (Сайт МОН України <http://www.mon.gov.ua>);
- **8А, 9А класи.** Українська мова 8–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (8-9 класи) . За редакцією Станіслава Олександровича Карамана (Сайт МОН України <http://www.mon.gov.ua>);
- **10Б клас.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.
- **10А, 11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (профільний рівень), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.

4. Українська література:

- **5 - 6 класи.** Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Чумарна М. І., Пастушенко Н. М. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7А, 7Б, 8Б, 9Б класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804;
- **8А, 9А класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української літератури. Програму підготували: Р.В.Мовчан, М.П.Бондар та ін.. (Сайт МОН України <http://www.mon.gov.ua>);
- **10-11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407).

5. Зарубіжна (світова) література:

- **5 - 6 класи.** Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7–9 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804, в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698;
- **10–11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698.

6. Англійська мова:

- **5 - 6 класи.** Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7 - 9 класи.** Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи, К., 2017 р.; Наказ МОН від 29.05.2015 № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804;
- **10 – 11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи, яка розроблена на виконання Закону України «Про освіту» і затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.

7. Географія:

- **6 клас.** Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В. (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОН України від 11.04.2022 № 324)
- **7 - 9 класи.** Навчальна програма для 6-9 класів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698;
- **10 – 11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698.

8. «Пізнаємо природу»:

- **5 клас.** Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти авт. Коршевніук Т. В. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795).
- **6 клас.** Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти авт. Бобкова

О.С. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795 у редакції наказу МОН України від 13.12.2021 року №1358).

9. Біологія і екологія:

- **7 – 9 класи.** Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804;
- **10 – 11 класи .** Програма з біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти: рівень стандарту, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.

10. Фізика і астрономія:

- **7 – 9 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи» (програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804);
- **10 – 11 класи.** «Фізика 10-11» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Локтева В. М., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539;
 - **11 клас.** «Астрономія» (рівень стандарту), авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.11.2017 № 1539

11. Хімія:

- **7 – 9 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804;
- **10 – 11 класи.** Програма з хімії для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).

12. Історія України. Всесвітня історія:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7 – 9 класи.** «Історія України. 5–9 класи», програми затверджені наказом МОН України від 21.02.2019 № 236 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698;
- **7 – 9 класи.** «Всесвітня історія. 7–9 класи», програми затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698;
- **10Б клас.** «Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи», (профільний рівень) програми затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 №1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698.
- **10А, 11 класи.** «Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи», (рівень стандарту) програми затверджені наказами МОН України від 21.02.2019 №236, від 23.10.2017 №1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698.

13. Правознавство. Практичний курс. 9 клас. (авт. Ремех Т.О., Пометун О.І.).

Програма, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698.

14. Громадянська освіта. 10 – 11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698.

15. Математика:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Істер О. С. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7 – 9 класи.** Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06. 2017 року № 804);
- **10 – 11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.

16. Інформатика:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7 – 9 класи.** Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів , затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
- **10 – 11 класи.** Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.

17. Фізична культура:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти автори: Педан О.С., Коломєєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші (наказ МОН України від 17 серпня 2022 року № 752);
- **7 – 9 класи.** Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Круцевич Т.Ю. та інші), затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698;
- **10, 11 класи.** Фізична культура 10-11 класи» (рівень стандарту) для закладів загальної середньої освіти (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698).

18. Трудове навчання 7 - 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

19. Технології:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти авт. Терещук А. І., Абрамова О. В., Гащак В. М., Павич Н. М. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);

- **10 - 11 класи** – навчальна програма «Технології 10-11 класи (рівень стандарту)» затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407.

20. Мистецтво:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти авт. Кондратова Л. Г. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7 - 9 класи** (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804.

21. «Захист України» 10-11 класи (рівень стандарту) для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.10.2017 № 1407, зі змінами затвердженими наказом МОН України №464 від 31.03.2020 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698).

22. Основи здоров'я:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти авт. Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);
- **7 – 9 класи.** Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи (автори Бойченко Т.Є. та інші), оновлена, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804 в редакції наказу МОН України від 03.08.2022 №698).

23. Українознавство:

- **5, 6, 7А класи.** Програма курсу за вибором «Українознавство. 5–11 класи», автори: А.Ціпко, Т.Бойко, схвалена для використання у загальноосвітніх навчальних закладах, лист МОН України від 10.08.2020 р. № 1/11-5310.

24. Етика:

- **5 – 6 класи.** Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю. (наказ МОН України від 12 липня 2021 року № 795);

25. Основи військової підготовки. 9Б клас. Навчальна програма спеціального курсу «Основи військової підготовки» 5 – 11 класи, схвалено лист ПТЗО від 14.06.2012 № 14.1/12-Г-121.

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради
Тетіївського ліцею №4
протокол №1 від 30.08.2023 року
Голова педагогічної ради
_____ Лариса КІНЗЕРСЬКА